

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 648/2016-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. októbra 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Jánom Vajdom, Hviezdoslavovo námestie 201, Námestovo, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 485/2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. septembra 2016 doručená faxom a následne 13. septembra 2016 poštou sťažnosť [REDACTED] [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa

čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 485/2015.

2. Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol, že na okresnom súde prebieha konanie o zaplatenie sumy 3 525,81 €, v ktorom vystupuje ako žalobca a ktoré dosiaľ nebolo právoplatne skončené. Od začatia konania uplynulo už 10 mesiacov a okresný súd ani raz meritórne nerozhodol. Sťažovateľ sa listom z 12. apríla 2016 obrátil na predsedu okresného súdu, ktorým sa sťažoval na prietahy v konaní. Obratom 10. mája 2016 bolo sťažovateľovi zo strany okresného súdu oznámené, že zákonná sudkyňa postupuje bez prietahov, jednotlivé úkony vykonáva priebežne v primeraných lehotách.

3. Podľa sťažovateľa v predmetnej veci okresný súd nerozhoduje v skutkovo ani právne zložitej veci, keďže ide o zaplatenie bezdôvodného obohatenia, pričom v danom prípade existuje bohatá judikatúra súdov, ktoré rozhodovali v rovnakých, resp. obdobných prípadoch. Podľa sťažovateľa prietahy v predmetnom konaní spôsobuje odporca svojou nečinnosťou. Na pojednávanie nariadené na 13. máj 2016 sa nedostavil, keďže mu nebolo doručené predvolanie, pretože vtedajšiemu advokátovi bolo doručované na nesprávnu adresu. Z neúčasti na pojednávaní sa ospravedlnil faxom zaslaným okresnému súdu deň pred pojednávaním, ktoré následne doložil aj písomne. Pokiaľ ide o postup okresného súdu v dotknutom konaní, sťažovateľ mu vytýka neúčelné a neefektívne rozhodovanie, keďže dosiaľ nevykonal dôkazy, ktoré sťažovateľ navrhol, ani nerozhodol o jeho návrhu na zmenu žaloby a dosiaľ bolo nariadené vo veci iba jedno pojednávanie.

4. Sťažovateľ na základe uvedenej argumentácie navrhuje, aby ústavný súd rozhodol tak, že okresný súd svojím postupom porušil základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote čl. 6 ods. 1 dohovoru. Súčasne navrhuje, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prietahov, zaplatiť mu finančné zadosťučinenie v sume 1 000 € a náhradu trov konania.

II.

5. Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd v súlade s § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti v zmysle judikatúry ústavného súdu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánom štátu (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným postupom či rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, alebo z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený možno považovať návrh, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (napr. II. ÚS 70/00, IV. ÚS 66/02).

8. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná. Vo vzťahu k základnému právu podľa ústavy a právu podľa dohovoru, ktorých porušenie sťažovateľ namieta, ústavný súd predovšetkým konštatuje, že pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote. Z uvedeného dôvodu nemožno v obsahu týchto práv vidieť zásadnú odlišnosť (porovnaj I. ÚS 28/01, I. ÚS 257/08, I. ÚS 455/2010).

9. Ústavný súd sa osobitne zameril na preskúmanie opodstatnenosti sťažnosti sťažovateľa, keďže pri sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, zjavná neopodstatnenosť sťažnosti môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných prietáchoch (napr. III. ÚS 59/05, IV. ÚS 434/08, I. ÚS 630/2013), prípadne ak argumenty sťažovateľa v sťažnosti nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie (II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04).

10. Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa, že postupom okresného súdu došlo k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, pretože okresný súd spôsobil prietahy, ktoré mali spočívať v tom, že v období desať mesiacov od začatia konania nerozhodol o zmene žaloby, nevykonal dokazovanie, od posledného pojednávania neuskutočnil žiadny úkon.

11. Z obsahu vyjadrenia predsedu okresného súdu k sťažnosti na prietahy z 10. mája 2016, ktoré tvorí prílohu sťažnosti, vyplýva, že konanie pred okresným súdom začalo 28. októbra 2015 na základe návrhu, ktorý bol obratom doručený druhej strane na vyjadrenie. Odporkyňa sa vyjadrila k návrhu 2. novembra 2015 a navrhovateľ 11. novembra 2015 uhradil súdny poplatok na základe výzvy okresného súdu.

Dňa 19. apríla 2016 bol nariadený termín pojednávania na 13. máj 2016. Keďže zákonná sudkyňa konala priebežne a plynulo, nebolo zo strany predsedu okresného súdu prijaté žiadne opatrenie.

12. Pokiaľ ide o správanie účastníkov konania, ich pasivita nemôže byť pričítaná na vrub okresnému súdu. Z odpovede predsedu okresného súdu nevyplýva, že by odporkyňa bola dosiaľ nečinná, keďže promptly reagovala a vyjadrila sa k návrhu v priebehu piatich dní. Sťažovateľ ako navrhovateľ naopak, svojím konaním prispieva k predlžovaniu konania, ak v jeho priebehu navrhol zmenu žalobného návrhu bez bližšie uvedeného dôvodu. Ústavnému súdu taktiež nie je zrejmé, ako mohol okresný súd „nesprávne“ doručovať na adresu právneho zástupcu sťažovateľa predvolanie na pojednávanie, ak takáto adresa je verejne dostupná a navyše ju musí povinne uviesť vo všetkých písomnostiach adresovaných súdu a taktiež je povinný bezodkladne informovať konajúci súd o jej prípadnej zmene. Z uvedených skutočností taktiež nie je zrejmé, ako sťažovateľ vedel, kedy sa koná pojednávanie, pričom deň pred jeho konaním sa ospravedlnil z neúčasti, ak v sťažnosti tvrdí, že mu predvolanie na pojednávanie nebolo vôbec doručené. Uvedené skutočnosti navodzujú záver, že sťažovateľ svojím správaním prispieva k predlžovaniu konania.

13. K namietanej neefektívnej a nesústredenej činnosti okresného súdu ústavný súd uvádza, že priebeh a dĺžka napadnutého konania pred okresným súdom, ktorá v čase podania sťažnosti na ústavný súd trvala 10 mesiacov, nemá ústavnoprávny význam a s prihliadnutím na okolnosti prípadu nesignalizuje reálnu možnosť zbytočných prietahov v konaní v takom rozsahu a intenzite, ktoré by si vyžadovali zásah ústavného súdu. Okresný súd vo veci konal plynulo, medzi jednotlivými úkonmi sa nevyskytli obdobia neprímerane dlhej nečinnosti. Neprichádza preto podľa názoru ústavného súdu do úvahy, aby doterajší namietaný postup okresného súdu reálne znamenal možnosť kvalifikovať ho po prijatí návrhu na ďalšie konanie ako porušenie označených práv sťažovateľa. V tejto súvislosti ústavný súd podotýka, že z jeho stabilizovanej judikatúry vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (III. ÚS 199/02, I. ÚS 38/04, I. ÚS 375/08). Ojedinelá

nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie sťažovateľom označeného základného práva (I. ÚS 42/01, III. ÚS 59/05). Na kratšie obdobia nečinnosti ústavný súd spravidla prihliada vtedy, keď sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili dĺžku súdneho konania (I. ÚS 19/00, I. ÚS 39/00, I. ÚS 57/01).

14. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd je toho názoru, že niet žiadnej spojitosti medzi postupom okresného súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľa na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd preto sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

15. Keďže sťažnosť bola odmietnutá pre zjavnú neopodstatnenosť, ústavný súd sa už ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v sťažnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. októbra 2016